

MINTAQALARDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI RIVOJLANISHIGA INVESTITSIYA JALB QILISH.

Toshov Mirzabek Hakimovich

Osiyo xalqaro universiteti.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.12088868>

Annotatsiya. *Mintaqalarda tadbirkorlik faoliyati rivojlanishiga investitsiya jalb qilish uchun Iqtisodiyotni modernizatsiya qilish, islohotlarni chuqurlashtirish, yangi ishlab chiqarish quvvatlari va asosiy fondlarni yaratish, amalda faoliyat yuritayotgan texnika va texnologiyalarni yangilash hamda ularni qo'llabquvvatlash investitsion jarayonlarni olib borish mavzulari yoritilgan.*

Kalit so'zlar: *investitsiya, jamg'arma, kapital, sarmoyadorlar, tadbirkorlik, eksport, qashshoqlik, ishsizlik.*

ATTRACTING INVESTMENT TO THE DEVELOPMENT OF BUSINESS ACTIVITIES IN THE REGIONS.

Abstract. *In order to attract investment in the development of business activities in the regions, the topics of modernization of the economy, deepening of reforms, creation of new production capacities and basic funds, updating of currently operating techniques and technologies, and carrying out investment processes for their support are covered.*

Key words: *investment, saving, capital, investors, entrepreneurship, export, poverty, unemployment.*

ПРИВЛЕЧЕНИЕ ИНВЕСТИЦИЙ В РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РЕГИОНАХ.

Аннотация. *В целях привлечения инвестиций в развитие предпринимательства в регионах решаются вопросы модернизации экономики, углубления реформ, создания новых производственных мощностей и основных фондов, обновления существующей техники и технологий, проведения инвестиционных процессов. за их поддержку.*

Ключевые слова: *инвестиции, сбережения, капитал, инвесторы, предпринимательство, экспорт, бедность, безработица.*

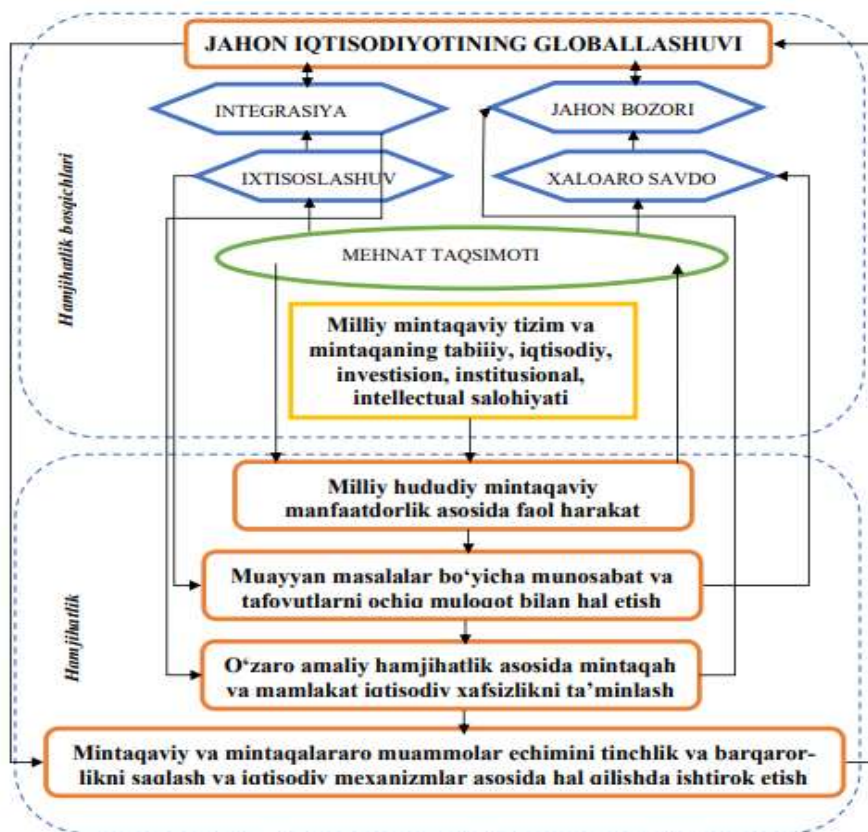
O'zbekiston Respublikasi davlat rahbari va hukumati tomonidan iqtisodiyotni modernizatsiyalashni izchillik bilan amalga oshirishda investitsion siyosatni to'g'ri va aniq maqsadlarni ko'zlagan holda olib borishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Buning uchun markazlashgan, markazlashmagan jamg'armalar mablag'lari, xorijiy investitsiyalar va kreditlarni o'zlashtirishga hamda ulardan samarali foydalanish masalalariga urg'u berilmoqda.

Xususan, iqtisodiyotning turli soha va tarmoqlarini mutanosib rivojlanishini ta'minlash, mintaqalarning ijtimoiy-iqtisodiy salohiyatini inobatga olish, shuningdek, joylarda aholi bandligini oshirish maqsadida har yili mamlakatimizda investitsiya dasturi va mintaqaviy investitsion dasturlari ishlab chiqilib, amaliyotga tatbiq etilmoqda. Birgina 2022 yilda iqtisodiyotga kiritilgan investitsiyalar hajmi 24 milliard AQSh dollarni tashkil etdi. Keyingi yillarda respublikada investitsion muhitni yaxshilash va tadbirkorlikni qo'llabquvvatlash maqsadida 12 dan ortiq qonun, 60 dan ortiq farmon va qaror qabul qilindi. Mazkur raqamlarning o'zidan ham iqtisodiyotimizning tez sur'atlarda barqaror rivojlanayotganini, iqtisodiy o'sishni

ta'minlashda kapital qo'yilmalar ijobiy (to'g'ridan-to'g'ri) ta'sir ko'rsatayotganini ko'rishimiz mumkin. Zotan, yalpi ichki mahsulotning o'sishida investitsiyalar yuqori ta'sir ko'rsatadigan omil hisoblanadi.

Hozirgi kunda investitsiya siyosatini amalga oshirishda hukumat tomonidan quyidagi asosiy tamoyillarga ustuvorlik berilmoqda va samarali hal etilmoqda:

- Respublika iqtisodiyotiga bevosita kapital mablag'larni keng jalb qilishni ta'minlaydigan huquqiy, ijtimoiy-iqtisodiy va boshqa shartsharoitlarni tobora yaxshilash;
- Respublikamizga jahon darajasidagi texnologiyani yetkazib berayotgan, iqtisodiyotning zamonaviy tarkibini vujudga keltirishga ko'maklashayotgan xorijiy sarmoyadorlarga imtiyoz va preferensiyalarni taqdim etish;
- mablag'larni Respublika mustaqilligini ta'minlaydigan va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarish bilan bog'liq bo'lgan eng muhim ustuvor yo'nalishlarga yo'naltirish;
- tashqi iqtisodiy faoliyatda raqobat qila oladigan va valyuta tushumini ta'minlaydigan yetakchi tarmoqlarni qo'llab-quvvatlash;
- aholi bandligini ta'minlaydigan va milliy daromadni oshirishga qaratilgan ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish sohalarini rivojlantirish;
- energiya tejankor va atrof muhitga kam zarar yetkazadigan yuqori texnologik, zamonaviy uskunalarni o'rnatish;
- mahalliy sharoitlarga mos keladigan ilg'or xorijiy texnologiyalarni tatbiq etish, o'zimizda yaratilayotgan ixtirolarni rag'batlantirish va bilimlar iqtisodiyotiga mablag'lar yo'naltirish.

1-rasm. Tadbirkorlik investitsiya faoliyatini rivojlantirishda milliy mintaqaviy tizim hamjihatlikni ta'minlash mexanizmi.

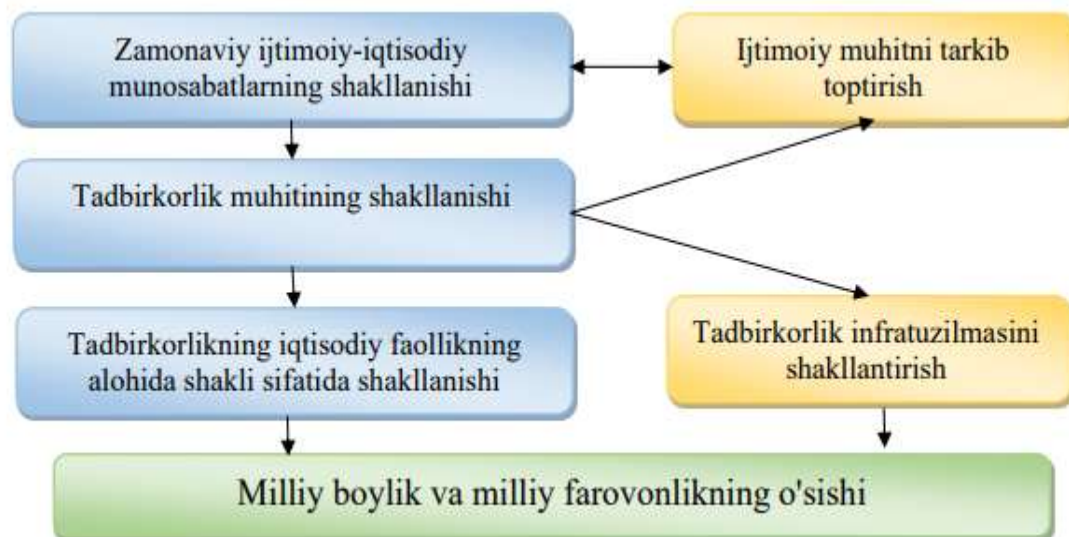
Mehnat taqsimoti bir tomondan, ixtisoslashuvga asos bo'lsa, ikkinchi tomondan, mintaqalar va mintaqalararo savdoning shakllanishi va rivojlanishiga xizmat qiladi. O'z navbatida, ixtisoslashuvning rivoji iqtisodiy integratsiyada o'z ifodasini topadi. Tadbirkorlik va tadbirkorlik sohiblari xalqaro savdo tufayli jahon bozoridagi o'z mavqelarini mustahkamlashga intiladilar.

Bu intilishning muntazam takrorlanishi raqobatlashuv jarayonida namoyon bo'ladi. Raqobatlashuv sharoitidagi sub'ektlar faoliyati —sotib olish uchun sotish tamoyiliga nisbatan —sotish uchun sotib olish tamoyilining ustuvorligiga erishish uchun intiladilar.

Ushbu tamoyil tadbirkorlik faoliyatida mintaqaviy tizimlar uchun import o'rni bosadigan ishlab chiqarish yoki eksport uchun ishlab chiqarish kabi bir tomonlama tamoyillardan voz kechishni, ayni paytda kamroq sotib olib, ko'proq sotish tamoyiliga amal qilishni taqozo etadi.

Bundan tashqari, ushbu tamoyillar bilan bir qatorda quyidagi shartsharoitlarga amal qilishni taqozo etilmoqda:

- manfaatdorlik asosidagi faol hamkorlik;
- qarashlardagi har qanday tafovutni ochiq muloqot bilan hal etish;
- mamlakat iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash;
- tinchlik va barqarorlikni ta'minlash asosida milliy va umumjahon muammolari (qashshoqlik, ishsizlik va boshqalar) yechimida faol ishtirok etish va boshqalar.

2-rasm. Tadbirkorlik muhiti shakllanishining ijtimoiy-iqtisodiy jihatlari.

Mintaqalarda tadbirkorlik muhitining takomillashuvi har bir shaxs uchun o'z kelajagini yaxshiroq boshqarish imkoniyatini kengaytiradi. Ularda qobiliyati va iste'dodini oshirish uchun

jiddiy e'tibor ortadi. Shaxsiy hayot va milliy turmush tarzining yaxlitligi milliy boyluk va milliy farovonlik o'sishiga xizmat qiladi.

XULOSA

Tadbirkorlik muhitining jozibadorligini aniqlashda o'rganilayotgan mintaqa aholisining markazlarda gavjumligi va aholi yashash joylarining o'zaro qanday masofadaligi ham muhim o'rin tutadi. Bunda mintaqaning investitsion jozibadorlikni shakllantirishda ko'p yillik xo'jalik faoliyatini yuritish jarayonida to'plangan infratuzilmaviy o'zlashtirilishi, innovatsion va intellektual salohiyat kabi omillar eng ko'p hissa qo'shadi.

Respublikamizda tadbirkorlikning rivojlanishiga alohida e'tibor berilayotganligi ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotda ushbu sohaning naqadar muhim ahamiyat kasb etishidan dalolat beradi. Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlarni bosqichma-bosqich amalga oshirish tajribasi tadbirkorlikni rivojlantirishda ham o'z ahamiyatiga ega bo'lmoqda.

REFERENCES

1. Alimova, S. (2024). THE ROLE OF UZBEK PEDAGOGY IN DEVELOPING THE SPIRITUALITY OF FUTURE TEACHERS. *Modern Science and Research*, 3(5), 386-392.
2. Alimova, S. (2024). THE MAJOR FACTORS INFLUENCING ON CAREER DEVELOPMENT AND ON ADVANCE OF A CAREER LADDER. *Modern Science and Research*, 3(5), 417-425.
3. Alimova, S. (2024). THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGY IN THE PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM. *Modern Science and Research*, 3(2), 385-390.
4. Shamsiya, A. (2023). HR MANAGEMENT AND COACHING IN THE INNOVATIVE ECONOMY AS A METHOD OF BUSINESS MANAGEMENT. *Modern Science and Research*, 2(10), 712-717.
5. Alimova, S. O. FEATURES OF THE STRATEGIC MANAGEMENT SYSTEM OF INDUSTRIAL ENTERPRISES.
6. Shadiyev, A. K. (2023). FUNCTIONS, METHODS, MANAGEMENT DECISIONS AND SOCIAL FACTORS OF EDUCATIONAL MANAGEMENT. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(9), 87-93.
7. Шадиев, А. Х. (2020). Факторы, влияющие на развитие экотуризма. *Достижения науки и образования*, (5 (59)), 31-32.
8. Shadiyev, A. (2022). O 'QUV EKSKURSIYASI-TURIZMNI O 'QITISHNING INNOVATSION USULI SIFATIDA. *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ* (buxdu.uz), 13(13).
9. Davronov, I. O., & Shadiyev, A. K. (2020). The cost-effectiveness of improving the quality of hotel services. *Academy*, (4), 40-42.
10. Khalilov, B. B. (2024). ROLE OF INTERNAL AUDITING IN INTERNATIONAL COMPANIES. *Gospodarka i Innowacje*, 47, 413-419.
11. Bahromjon, X., & Nargiza, N. (2023). THE PROCEDURE FOR DRAWING UP FINANCIAL STATEMENTS IN JOINT-STOCK COMPANIES ON THE BASIS OF

- INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS. *Modern Science and Research*, 2(10), 805-811.
12. Bahodirovich, K. B. (2024). RISK-BASED FINANCIAL INSTRUMENTS: THEORIES AND CONCEPTS. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 373-378.
 13. Supiyevna, B. M. (2024). DISTINCTIVE FEATURES OF PERSONAL MANAGEMENT IN THE ACTIVITIES OF COMMERCIAL BANKS. *Gospodarka i Innowacje.*, 47, 134-139.
 14. Базарова, М. С., Шарипова, М., & Нуруллоев, О. (2021). “РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ” ДА АҲОЛИНИНГ ИШ БИЛАН БАНДЛИГИ ХУСУСИЯТЛАРИ. САМАРҚАНД ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ, 482.
 15. Бобоев, А. Ч., & Базарова, М. С. (2019). Хорижий инвестицияларнинг жозибадорлигини ошириш. *Интернаука*, (22-3), 88-90.
 16. Supiyevna, B. M. (2022). Innovatsion iqtisodiyotda inson kapitalini boshqarish tizimini takomillashtirish.
 17. Bazarova, M. S., & Shahboz, K. (2022). Ways to increase the efficiency of available tourist facilities in Uzbekistan. *Scientific approach to the modern education system*, 1(10), 16-18.
 18. Bazarova, M. (2024). DISTINCTIVE FEATURES OF PERSONAL MANAGEMENT IN THE ACTIVITIES OF COMMERCIAL BANKS. *Modern Science and Research*, 3(1), 563-567.
 19. Жумаева, З. К. (2023). ПУТИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 530-533.
 20. Jumayeva, Z. (2024). DEVELOPMENT OF CREATIVE INDUSTRIES AS A FACTOR OF GROWTH OF NATIONAL ECONOMY: REVIEW OF FOREIGN EXPERIENCE AND PROSPECTS FOR THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. *Modern Science and Research*, 3(2), 241-246.
 21. Jumayeva, Z. Q. (2017). THEORIES OF ENSURE STABILITY IN LABOUR MARKETS OF DEVELOPED COUNTRIES. *Инновационное развитие*, (4), 64-66.
 22. Nafisa, R. (2024). Organization of Management in Small Business and Private Entrepreneurship. *Miasto Przyszłości*, 48, 503-509.
 23. Junaydulloevich, A. A., Bakhriddinova, A. N., & Olimovna, R. N. Business and Product Delivery in the Context of Covid-19. *JournalNX*, 1305-1307.
 24. қизи Рахмонкулова, Н. О. (2023). КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИНИНГ ХУДУДЛАР ИҚТИСОДИЁТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ ЎРНИ. " Экономика и туризм" международный научно-инновационной журнал, 6(14).
 25. Таирова, М. М., Аминова, Н. Б., & Рахманкулова, Н. О. (2020). Стратегия развития управления цепями поставок в обрабатывающей промышленности. *International scientific review*, (LXXI), 56-58.
 26. Ibodulloyevich, I. E. (2024). XIZMAT KO 'RSATISH KORXONALARINING O 'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA AFZALLIKLARI.
 27. Ibodulloyevich, I. E. (2024). XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI.

28. Ibodulloyevich, I. E. (2024). ZAMONAVIY MENEJMENT VA UNING USULLARINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI.
29. Ibodulloyevich, I. E. (2024). XIZMAT KO 'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATLARINING SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING TASHKILIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 608-615.
30. Ikromov, E. (2024). A METHODOLOGICAL APPROACH TO EVALUATING THE EFFICIENCY OF SERVICE ENTERPRISES. *Modern Science and Research*, 3(5), 180-188.
31. Ikromov, E. (2024). THE IMPORTANCE OF ETHICS AND CULTURE IN THE INTRODUCTION OF MODERN METHODS OF MANAGEMENT. *Modern Science and Research*, 3(5), 171-179.
32. Ibodulloyevich, I. E. (2024). MENEJMENTNING ZAMONAVIY USLUBLARINI JORIY ETISHDA ETIKA VA MADANIYATNING AHAMIYATI.
33. Ibodulloyevich, I. E. (2024). XIZMAT KO 'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI BAHOLASHGA USLUBIY YONDASHUV.
34. Zamira, J. (2024). ENSURING ECONOMIC SECURITY IN THE BANKING SECTOR. *Gospodarka i Innowacje.*, 47, 343-348.
35. Jumayeva, Z. (2024). IQTISODIYOT RIVOJIDA INNOVATSIYANING AHAMIYATI. *Modern Science and Research*, 3(5), 504-511.
36. Jumayeva, Z. (2024). MOLIVAVIY RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI MILLIY IQTISODIYOT BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING USTUVOR YO 'NALISHLARI. *Modern Science and Research*, 3(5), 512-518.
37. Bustonovna, D. Z. (2024). CREATIVE THINKING AND ITS APPLICATION IN ECONOMICS.[Data set]. Zenodo.
38. To'rayevna, S. N. (2024). KORXONANING MOLIVAVIY BAQARORLIGI: OMILLARI VA KO 'RSATKICHALARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 47, 140-146.
39. To'rayevna, S. N. (2023). YETAKCHILIK USLUBI SIFATIDA MURABIYOTDAN FOYDALANISH MENEJERLARNI TAYYORLASH. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 399-408.
40. To'rayevna, S. N. (2023). DEMOKRATIYA VA IQTISODIYOT O'RTASIDAGI MUNOSABAT" SIYOSIY SHAXS" NAZARIDAN. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 387-394.
41. Sodiqova, N. (2023). A POLITICAL ECONOMY ANALYSIS OF ECONOMIC SECURITY. *Modern Science and Research*, 2(12), 559-568.
42. Sodiqova, N. (2024). TECHNOLOGY DISCOURSE AND THE POLITICAL ECONOMY OF NEW MEDIA. *Modern Science and Research*, 3(2), 376-384.
43. Akbarovna, N. N. (2024). RAQAMLI IQTISODIYOT SOHALARDA VA ELEKTRON TIJORAT RIVOJLANISHIDA MAMLAKATNING IQTISODIY SALOHİYATI.

44. Akbarovna, N. N. (2024). DAVLAT SOLIQ QO 'MITASINING AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARINI RAQAMLASHTIRISH STRATEGIYASI.
45. Naimova, N. (2024). STRATEGY OF MARKETING RESEARCH. *Modern Science and Research*, 3(5), 306-312.
46. Akbarovna, N. N. (2024). DAVLAT BOSHQARUV ORGANLARI-MA'MURIY HUQUQ OBYEKTI SIFATIDA. *Gospodarka i Innowacje.*, 47, 371-377.
47. Hakimovich, T. M. (2023). HR BOSHQARMASIDA KPI TIZIMI.
48. Toshov, M. (2024). MODERN MANAGEMENT AND DIGITALIZATION. *Modern Science and Research*, 3(5), 728-734.
49. Hakimovich, T. M. (2024). THE SYSTEM OF KEY PERFORMANCE INDICATORS AS A TOOL IMPROVEMENTS MANAGEMENT OF THE ORGANIZATION. *Gospodarka i Innowacje.*, 47, 353-358.
50. Toshov, M. (2023). HR BOSHQARMASIDA KPI TIZIMI. *Modern Science and Research*, 2(12), 470-476.
51. Toshov, M. (2023). CREATIVE ECONOMY: ESSENCE AND STRUCTURE. *Modern Science and Research*, 2(12), 499-505.
52. Toshov, M. (2023). FORMATION OF PRINCIPLES HR (HUMAN RESOURCE) BASED ON KEY INDICATORS (KPI). *Modern Science and Research*, 2(12), 477-482.
53. Mahmudovna, Q. G. (2024). Oliy ta'lim muassasalari raqobatbardoshligini oshirishda innovatsion faoliyatning ahamiyati.
54. Mahmudovna, Q. G. (2024). Oliy ta'lim muassasalari raqobatbardoshligini tavsiflovchi omillar. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 620-627.
55. Mahmudovna, G. G. (2024). Competitive strategies, the importance of using innovation in their implementation. *Iqtisodiyot va zamonaviy texnologiya jurnali| journal of economy and modern technology*, 3(5), 8-14.
56. Mahmudovna, Q. G. (2024). Raqobat strategiyalari, ularni amalga oshirishda innovatsiyalardan foydalanishning ahamiyati. *Iqtisodiyot va zamonaviy texnologiya jurnali| journal of economy and modern technology*, 3(5), 15-21.
57. Бобомуродова, Г. (2023). ЭМПАТИЯ КАК ФАКТОР СОЦИАЛЬНЫХ ПРЕДУБЕЖДЕНИЙ У СТУДЕНТОВ. *Евразийский журнал академических исследований*, 3(9), 179-182.
58. Bobomurodova, G. (2023). THEORETICAL FRAMEWORK FOR THE DEVELOPMENT OF MOTIVATION FOR LEARNING IN TURKMEN AND RUSSIAN STUDENTS. *Science and innovation*, 2(B10), 478-482.